

Datum
2020-12-09

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen,
Enheten för skatteadministration, skatteavtal och tullfrågor
103 33 Stockholm

Ert dnr: Fi2020/04215

Industriarbetsgivarna
IKEM – Innovations- och
kemiindustrierna i Sverige

Svar på remiss av promemorian Undantag från sekretess för vissa beslut som rör stöd vid korttidsarbete

Generella synpunkter

Industriarbetsgivarna och IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige har tagit del av promemorian *Undantag från sekretess för vissa beslut som rör stöd vid korttidsarbete* och avger härmed vårt gemensamma svar på förslagen i remissen.

Vi *avstyrker* promemorians förslag i dess helhet.

Vi har tagit del av Svenskt Näringslivs remissvar och *ansluter* oss i dess helhet till de synpunkter som Svensk Näringsliv framför.

Vi vill därutöver särskilt framhålla följande.

Undantag från sekretess

För att tillgodose intresset av insyn i ärenden om stöd vid korttidsarbete föreslås i promemorian att sekretess inte ska gälla beslut om stöd i ärende enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

En grundläggande förutsättning för ett godkännande om stöd vid korttidsarbete är att arbetsgivaren, dvs. företaget, har fått tillfälliga och *allvarliga* ekonomiska svårigheter. En uppgift om att ett företag har allvarliga ekonomiska svårigheter är en, ur affärs- och driftsförhållanden, mycket känslig uppgift som kan leda till fara i konkurrenshänseende om den offentliggörs och blir allmänt känd. Att det förhåller sig på det sättet framgår såväl av hur nuvarande tillämplig lagstiftning såvitt avser offentlighet- och sekretess är utformad,

som av den remitterade promemorian. I promemorian framhålls att sådana uppgifter, dvs. att ett företag har fått allvarliga ekonomiska svårigheter, potentiellt kan vara till skada för ett företag om uppgifterna blir kända.

Vi anser att de potentiella skadorna och dess verkningar för svenska företag inte står i proportion till det insynsintresse som allmänhet och media kan ha av att granska vilka företag som tillerkänts statligt stöd och i vilken omfattning, särskilt inte mot bakgrund av att någon djupare analys inte har gjorts av de potentiella skadornas effekter på det svenska näringslivet i ett kortare respektive längre perspektiv. Vi delar Svenskt Näringslivs bedömning att en betydligt mer nyanserad konsekvensanalys behöver genomföras. I den remitterade promemorian konstateras att den potentiella skadan får bedömas vara en godtagbar konsekvens av förslaget med hänsyn till insynsintresset. Någon information om hur denna intresseavvägning har gjorts och vilka omständigheter som beaktats vid avvägningen samt på vilket sätt, och i vilken omfattning, förslaget riskerar att skada företag kan emellertid inte utläsas.

Våra medlemsföretag verkar på en globalt konkurrensutsatt marknad; en marknad där även små skillnader i konkurrensförutsättningar får avgörande betydelse för olika typer av affärsbeslut t.ex. beslut om investeringar, etableringar och förläggning av produktion. Det är redan av den anledningen viktigt att alla beslut som fattas inom ramen för det svenska systemet för statligt stöd vid korttidsarbete ytterst vilar på tanken att uppnå konkurrensneutralitet. Det svenska systemet bör inte i någon del innebära att konkurrensneutraliteten hotas jämfört med motsvarande system i för inhemska företag viktiga konkurrentländer. Så länge verksamheter i Sverige inte har villkor som är likvärdiga med dem i viktiga konkurrentländer innebär det ytterst en risk för att investeringar och jobbtillfällen förläggs till andra länder. Det bör därför, även av den anledningen, påpekas att den remitterade promemorian saknar en analys i frågan om hur förslaget riskerar att påverka svenska företags konkurrenskraft sett till hur motsvarande regler i viktiga konkurrentländer är utformade.

Det främsta skälet bakom förslaget i promemorian förefaller vara ett utökad behov av kontroll givet de kostnader som systemet medfört. Av promemorian framgår att allmänhetens och massmedias insyn i och granskning av hur lagen om stöd vid korttidsarbete tillämpas av handläggande myndighet i enskilda ärenden, i viss mån bedöms kunna bidra till att motverka fusk och brottslighet såvitt avser stödet. Vi har förståelse för att det i samband med den tillfälligt högre statliga ersättningsgraden som tillämpats och föreslås förlängas under första halvåret 2021 kan finnas ett utökad behov av kontroll såvitt avser fusk och brottslighet. En sådan kontroll kan emellertid inte överlämnas till allmänheten och till massmedia genom utökad insyn i den beslutsfattande myndighetens myndighetsutövning. Det är den myndighet som fattar beslut om stöd vid korttidsarbete som har att kontrollera att rätt till stöd föreligger. Den myndigheten har, vilket Svenskt Näringsliv anfört i sitt remissyttrande, redan under nu tillämpligt regelverk full insyn i vilka arbetsgivare som erhåller stöd och med vilka belopp, vilket är en tillfredställande ordning utifrån kontrollsynpunkt. I den mån ytterligare resurser bedöms nödvändiga för att stävja brottslighet som riktar sig mot det aktuella stödet är en lämpligare ordning att ytterligare medel tillskjuts den handläggande myndigheten.

Till vad som angivits ovan ska också läggas att behovet av kontroll och granskning för stora delar av den svenska arbetsmarknaden säkerställs genom kravet på kollektivavtal som förutsättning för att erhålla statligt stöd.

Såvitt avser de uppgifter som framkommer av beslut från Tillväxtverket delar vi Svenskt Näringslivs uppfattning om att en mer utförlig analys av vilka ytterligare uppgifter som potentiellt kan framkomma genom dessa beslut saknas i förslaget. Av promemorian framgår att det ankommer på den beslutande myndigheten att bedöma vilka uppgifter som bör tas in i beslutet. Således går det inte att med säkerhet säga vilka uppgifter som kan komma att bli offentliga. Därtill ska läggas att det inte kan uteslutas att även begränsad information, såsom ett företags identitet samt uppgifter om beviljad stödperiod samt beviljat stöd, tillsammans med uppgifter inhämtade från annat håll, potentiellt skulle kunna leda till risk för betydande skada i konkurrenshänseende eller andra skador av ekonomisk art för ett företag.

Såvitt avser personuppgifter i besluten delar vi Svenskt Näringslivs uppfattning.

Sammanfattningsvis delar vi Svenskt Näringslivs uppfattning om att stor försiktighet måste iaktas när man väljer att undanta uppgifter om affärs- och driftsförhållanden i företag från sekretess. I avsaknad av en utförlig och mer nyanserad konsekvensanalys i ovan angivna delar avstyrker vi förslaget.

Övergångsregler

Författningsändringarna i den remitterade promemorian föreslås träda i kraft den 1 juli 2021. Enligt förslaget ska några särskilda övergångsregler inte tillämpas, vilket innebär att även beslut om stöd vid korttidsarbete som fattats innan ikraftträdandet undantas från sekretess.

Vi avstyrker promemorians förslag även i denna del. Vi ansluter oss därtill, även i denna del, till de synpunkter som Svensk Näringsliv framför i sitt remissvar.

Vi vill för egen del särskilt framhålla följande.

Även om det inte råder något absolut förbud mot retroaktiv lagstiftning inom detta område måste en given utgångspunkt såvitt avser lagstiftning vara att förutsättningarna inte förändras i efterhand. Regeringen bedömde i samband med införandet av lagen om stöd vid korttidsarbete att 28 kap. 11 och 12 §§ OSL kunde tillämpas på ärenden om stöd vid korttidsarbete. Vidare bedömde regeringen att ett omvänt skaderekvisit ansågs vara en lämplig avvägning mellan skyddsintresset och insynsintresset när det gäller uppgifter enligt regelverket om korttidsarbete.

För globalt konkurrensutsatta företag inom industrin har denna aspekt varit viktig, då det är av elementär betydelse att uppgifter om företagets affärs- och driftsförhållanden är skyddade gentemot bl.a. konkurrenter.

Att företag utgått från ett skydd för affärs- och driftsförhållanden som sedermera inte kan upprätthållas av staten talar emot att ge lagstiftningen retroaktiv verkan. En ordning med retroaktiv verkan medför också en beaktansvärd risk för att tilltron till systemet urholkas och att Sverige blir ett mindre attraktivt land för beslut om t.ex. etableringar och investeringar.

Det går inte heller att utesluta att i grunden livskraftiga företag, som står inför valet att ansöka om statligt stöd för att överbygga en tillfällig och allvarlig ekonomisk situation, med vetskap om att företagets affärs- och driftsförhållanden kan komma att bli offentliga, väljer

att avstå från stödet för att istället vidta uppsägningar i syfte att säkerställa sin fortsatta existens utan offentlighet. Vi anser att det vore en ytterst olycklig konsekvens av förslaget, då systemet med stöd vid korttidsarbete primärt syftar till att företagen under en begränsad tid ska kunna undvika att vidta uppsägningar genom att staten bidrar till den investering företagen gör genom att bibehålla sin personalstyrka. Syftet med systemet riskerar därmed att gå förlorat, då systemet inte kommer utgöra ett attraktivt alternativ för att minska arbetskraftskostnaderna under en kris.

INDUSTRIARBETSGIVARNA

IKEM - Innovations- och
kemiindustrierna i Sverige

Per Widolf

Henrik Stävberg